

חוק שמירת הנקיון, התשמ"ד-1984¹

פרק א': פרשנות

(תיקון התשס"ז)

1. בחוק זה -
- "גרוטות רכב" - רכב שיצא מכלל שימוש מחמת שהתיישן, שפורק או שנקבע כרכב באובדן גמור, וכן שלד של רכב או חלקים ממנו;
- "השלכה" - לרבות זריקה, שפיכה, נטישה, השארה או גרם לכלוך באופן אחר;
- "חוק הגנת הסביבה" - חוק הגנת הסביבה (סמכויות פיקוח ואכיפה), התשע"א-2011;
- "כלי שיט" - כהגדרתו בפקודת הנמלים [נוסח חדש], התשל"א-1971;

הגדרות
[תיקונים:
התשמ"ח, התשנ"ב,
התשנ"ז, התשס"ז,
התשע"א (מס' 4)]

1. ס"ח 1118, התשמ"ד (7.6.1984), עמ' 142.
- תיקונים:
- ס"ח 1243, התשמ"ח (11.3.1988), עמ' 52;
- ס"ח 1374, התשנ"ב (18.12.1991), עמ' 22;
- ס"ח 1422, התשנ"ג (11.6.1993), עמ' 118;
- ס"ח 1622, התשנ"ז (10.4.1997), עמ' 132;
- ס"ח 1724, התש"ס (10.1.2000), עמ' 75;
- ס"ח 1751, התש"ס (13.8.2000), עמ' 271 ו-276 [התש"ס (מס' 2)];
- ס"ח 1958, התשס"ד (15.8.2004), עמ' 545;
- ס"ח 2079, התשס"ז (23.1.2007), עמ' 88. הצ"ח - ממשלה 236, התשס"ו, עמ' 298 ו-317;
- ס"ח 2155, התשס"ח (11.6.2008), עמ' 537. הצ"ח - כנסת 196, התשס"ח, עמ' 112;
- ס"ח 2181, התשס"ח (11.8.2008), עמ' 864 [התשס"ח (מס' 2)]. הצ"ח - כנסת 159, התשס"ו, עמ' 216;
- ס"ח 2191, התשס"ט (16.11.2008), עמ' 94. הצ"ח - כנסת 259, התשס"ט, עמ' 5;
- ס"ח 2203, התשס"ט (23.7.2009), עמ' 164 [התשס"ט (מס' 2)]. הצ"ח - ממשלה 436, התשס"ט, עמ' 348;
- ס"ח 2209, התשס"ט (10.8.2009), עמ' 330 [התשס"ט (מס' 3)]. הצ"ח - ממשלה 436, התשס"ט, עמ' 348 ועמ' 514;
- ס"ח 2226, התש"ע (9.2.2010), עמ' 339. הצ"ח - ממשלה 285, התשס"ז, עמ' 266;
- ס"ח 2234, התש"ע (17.3.2010), עמ' 425 [התש"ע (מס' 2)]. הצ"ח - כנסת 298, התש"ע, עמ' 78;
- ס"ח 2275, התשע"א (31.1.2011), עמ' 298. הצ"ח - ממשלה 514, התש"ע, עמ' 1116;
- ק"ת 6962, התשע"א (31.1.2011), עמ' 469 [התשע"א (מס' 2)];
- ס"ח 2288, התשע"א (4.4.2011), עמ' 726 [התשע"א (מס' 3)]. הצ"ח - ממשלה 461, התש"ע, עמ' 40;
- ס"ח 2290, התשע"א (5.4.2011), עמ' 745 [התשע"א (מס' 4)]. הצ"ח - ממשלה 483, התש"ע, עמ' 342;
- ס"ח 2313, התשע"א (15.8.2011), עמ' 1063 [התשע"א (מס' 5)]. הצ"ח - ממשלה 546, התשע"א, עמ' 282;
- ס"ח 2318, התשע"א (18.8.2011), עמ' 1203 [התשע"א (מס' 6)]. הצ"ח - ממשלה 563, התשע"א, עמ' 420;
- ס"ח 2406, התשע"ג (6.8.2013), עמ' 205. הצ"ח - ממשלה 774, התשע"ג, עמ' 960;
- ק"ת 7678, התשע"ו (29.6.2016), עמ' 1462.

"מכל למשקה" - כלי קיבול לשימוש חד-פעמי עשוי מתכת, זכוכית, פלסטיק, נייר או חומר אחר, שמשווקים בו משקה, למעט חלב ומוצריו, בין שהוא ריק ובין שהוא מלא;

"פסולת" - לרבות שיירי מזון, קליפות, ניירות, בקבוקים, תיבות, קופסאות, קרטונים, אריזות למיניהן, גרוטאות, פסדים, צמיגים, גזם, גזרי עץ, קרשים, סמרטוטים, בדלי סיגריות, אשפה מכל סוג וכן כל דבר אחר העלול לגרום אי נקיון או אי סדר, למעט פסולת בנין וגרוטות רכב;

"פסולת בנין", "פסולת גושית" - חמרים ושיירי חמרים המשמשים לבניה, או שמשמשים בהם בקשר לעבודות בניה, לרבות ערימות אדמה וחלקי הריסות של מבנים;

"רכב", "רכב מסחרי" ו"רכב ציבורי" - כמשמעותם בפקודת התעבורה;
"רשות הרבים" - כל מקום שהציבור רשאי להשתמש בו או לעבור בו או שהציבור משתמש בו או עובר בו למעשה;

"רשות מקומית" - למעט ועד מקומי;

"המשרד" - המשרד להגנת הסביבה;

"השר" - השר להגנת הסביבה.

פרק ב': השלכת פסולת ולכלוך ברשות הרבים

(תיקון התשס"ז)

2. לא ישליך אדם פסולת, פסולת בנין או גרוטות רכב ברשות הרבים או מרשות הרבים לרשות היחיד, ולא ילכלך את רשות הרבים.

איסור לכלוך
השלכת פסולת

3. כל מי שבידו השגחה על קטין שטרם מלאו לו שלוש עשרה שנים, הנמצא עמו ברכב, לא יניח לקטין להשליך פסולת מהרכב.

אחריות לגבי
קטינים ברכב

4. (א) הוכח כי פסולת או פסולת בנין הושלכו מתוך רכב, רואים, לענין סעיף 2, את בעל הרכב או את האדם האחראי לרכב, כאילו הוא השליך את הפסולת או את פסולת הבנין, זולת אם הוכיח שלא הוא עשה כן ואת זהותו של האדם שהרכב היה ברשותו בעת ההשלכה, או שהרכב נלקח ללא הסכמתו.

חוקת לענין
השלכת פסולת
ופסולת בנין מתוך
רכב
(תיקון התשנ"ב)

(ב) הוכח כי פסולת או פסולת בנין הושלכו מתוך רכב, רואים, לענין סעיף 2, את מי שנהג בו אותה עת כאילו הוא השליך את הפסולת או את פסולת הבנין, זולת אם הוכיח שלא הוא עשה כן ואת זהותו של המשליך; הוראה זו לא תחול לגבי מי שנוהג באוטובוס או ברכב ציבורי, למעט מונית, וכן לא תחול על מי שנוהג ברכב מסחרי בלתי אחוד כאשר הפסולת הושלכה מתוך החלק הנפרד מתא הנהג.

ג) הוכח כי פסולת הושלכה מכלי שיט, רואים לענין סעיף 2 את בעל כלי השיט, קברניטו, מפעילו או האחראי לו, כאילו הוא השליך את הפסולת, זולת אם הוכיח שלא הוא עשה כן וכי המעשה נעשה שלא בידיעתו והוא נקט את כל האמצעים הסבירים למנוע את ההשלכה ולגלות את זהותו של משליך הפסולת.

5. הושלכה גרוטת רכב, רואים, לענין סעיף 2, את בעלה כאילו הוא שהשליכה, זולת אם הוכיח שלא הוא עשה כן וברשות מי היתה גרוטת הרכב אותה עת, או שגרוטת הרכב נלקחה ללא הסכמתו.

חוקה לענין גרוטות רכב

15. א) הכותב, מצייר, משרטט או חורט על מקרקעין של זולתו, שלא כדין, או מדביק, תולה, מניח או קובע עליהם, שלא כדין, כל כתב, מודעה או שלט, רואים אותו, לענין סעיף 2, כמלכלך את רשות הרבים.

חוקות לענין לבלוד רשות הרבים (תיקונים: התשנ"ב, התשנ"ז)

ב) הודבקו או נקבעו כתב, מודעה או שלט כאמור בסעיף קטן א), רואים לענין סעיף 2, גם מי שתכנם של הכתב, המודעה או השלט מצביע עליו כמי שהזמין את הכנתם או הדבקתם או הורה על כך, זולת אם הוכיח כי לא הוא עשה כן וכי המעשה נעשה שלא בידיעתו והוא נקט את כל האמצעים הסבירים למנוע את ביצוע המעשה.

(המשך בעמוד הבא)

(ג) (בטל).

(ד) בסעיף זה, "כתב" - לרבות ציור, שרטוט או חריטה.

6. באוטובוס, ברכב ציבורי, ברכבת וברכב מסחרי בלתי אחוד בחלק הנפרד מתא הנהג, יקבע לעניין רכב - בעל הרכב או נהגו, ולעניין רכבת - בעל הרכבת; לעניין זה, "רכבת" - כהגדרתה בפקודת מסילות הברזל [נוסח חדש], התשל"ב-1972, בצורה גלוייה לעין, שלטים המורים על איסור השלכת פסולת מהרכב.

חובת שילוט ברכב
[תיקון התשע"א
(מס' 6)]

פרק ג': סילוק פסולת וגרוטות רכב

(תיקון התשס"ז)

7. (א) רשות מקומית תקבע, בכפוף לכל דין, אתרים לסילוק או לריכוז וטיפול בפסולת בנין, גזם, צמיגים או גרוטות רכב, בין בתחומה ובין מחוצה לו בתאום עם הרשות המקומית הנוגעת בדבר; קביעה כאמור יכול שתיעשה במשותף בידי מספר רשויות מקומיות ויכול שתיעשה על פי הוראת, השר לאיכות הסביבה.

אתרים לסילוק
פסולת בנין, גזם,
צמיגים וגרוטות
רכב
(תיקונים: התשנ"ב,
התשנ"ז)

(ב) (בטל).

(ג) הרשות המקומית תפרסם ברבים הודעה על מקומם של אתרים שנקבעו כאמור.

(ד) לא יפנה אדם פסולת מאחד הסוגים המפורטים בסעיף קטן (א), אלא לאתר שנקבע לכך, למפעל טיפול באשפה, למפעל מיחזור או למישרפה, או בהתאם להוראות שנקבעו בחוק עזר של הרשות המקומית הנוגעת בדבר.
(ה) לענין סעיף זה, "רשות מקומית" - עיריה או מועצה מקומית.

8. (א) רשות מקומית או מי שהשר לאיכות הסביבה הסמיכו לכך (להלן - רשות מוסמכת), רשאית לסלק גרוטות רכב שהושלכו ברשות הרבים או ברשות היחיד, למעט גרוטאות המצויות בחצריו של מי שמחזיק בהן כדין, או מנהל בהן כדין עסק בגרוטות רכב.

סמכות סילוק
גרוטות רכב
(תיקון התשנ"ב)

(ב) לא תשתמש רשות מוסמכת בסמכותה לסלק גרוטות רכב לפי סעיף זה אלא לאחר שדרשה בכתב מבעלה או מהמחזיק בה לפנותה תוך תקופה שקבעה בדרישה והוא לא עשה כן, ולאחר שהודעה בדבר כוונתה לסלק את הגרוטה הודבקה עליה במקום הנראה לעין, 48 שעות לפחות לפני ביצוע הסילוק.

(ג) לא ניתן לזהות את בעלה של גרוטות הרכב, רשאית הרשות המוסמכת לסלקה אם היא נמצאת באותו מקום לפחות חודש ימים ואם בנסיבות הענין סריר להייה כי רטלה החייאש מוזה מחמה מיטוטי שוויה

ד) סולקה גרוטת רכב כאמור בסעיף קטן (א), זכאית הרשות המוסמכת שסילקה את הגרוטה להחזר הוצאותיה ממי שנמסרה לו דרישה כאמור בסעיף קטן (ב); תעודה מאת הרשות המוסמכת המפרטת הוצאות אלו, תהא ראייה לכך.

**השארית רכב
ברשות הרבים
(תיקון התשמ"ח)**

א8. (א) הושאר רכב ברשות הרבים במקום אחד במשך תקופה העולה על ששים ימים, רשאית הרשות המוסמכת להורות על גרירתו מהמקום.

(ב) לא תשתמש הרשות המוסמכת בסמכותה כאמור בסעיף קטן (א), אלא לאחר שדרשה מבעל הרכב לפנותו תוך תקופה שתקבע בדרישה, והודיעה לו כי אם לא יעשה כן בכוונתה לגרור את הרכב ולהעמידו במקום שיפורט בהודעה.

ג) הודעה כאמור בסעיף קטן (ב) תודבק על הרכב במקום הנראה לעין ותישלח בדואר רשום לבעל הרשום של הרכב, אם ניתן לזהותו, לפחות ארבעה עשר ימים לפני הגרירה.

ב8. (א) נגרר רכב לפי האמור בסעיף א8, ובעליו לא בא לקבלו תוך חדשיים מהיום שבו נמסרה לו הודעה כאמור בסעיף א8(ג), תהא הרשות המוסמכת רשאית למכור את הרכב.

**מכירת רכב שנגרר
או החזרתו לבעליו
(תיקון התשמ"ח)**

(ב) ביקש בעל רכב לקבל את רכבו, תהא הרשות המוסמכת זכאית לדרוש החזר כל הוצאותיה בגין גרירת הרכב והחזקתו ותשלום כל קנס בגין עבירה הכרוכה בשימוש באותו רכב.

ג) נמכר רכב כאמור בסעיף זה, תעמוד תמורת מכירתו לרשות בעל הרכב, בניכוי הסכומים המפורטים בסעיף קטן (ב).

ד) תעודה מאת הרשות המוסמכת המפרטת את ההוצאות כאמור בסעיפים קטנים (ב) ו(ג), תהא ראייה להוצאותיה.

ג8. רשות מוסמכת רשאית, לשם עידוד סילוק גרוטות רכב ורכב שאינו בשימוש, לשלם לבעל רכב אשר יביא את רכבו לאתר לסילוק גרוטאות, סכום¹ שייקבע על ידה.

**עידוד מסירה
לסילוק
(תיקון התשמ"ח)**

ד8. רכב שהובא או נגרר כאמור בסעיפים 8 עד 8ג, יראו אותו כגרוטאה לענין חוק זה ולענין פקודת התעבורה, והוא יהיה לקנינה של הרשות המוסמכת.

**דין גרוטות רכב
(תיקון התשמ"ח)**

1. קביעה לפי סעיף ג8, הכוללת סכום ותנאים לתשלום, פורסמה ב"פ 6084, התש"ע, עמ' 2885.

פרק ד': מכלים למשקה

(תיקון התשס"ז)

9. לא ייצר אדם ולא ישווק יבואן מכלים למשקה, אלא אם כן מודפס או מוטבע עליהם או על תווית שעליהם, סימון נראה לעין בדבר איסור השלכת פסולת, הכל לפי קביעת שר התעשייה והמסחר, בהתייעצות עם שר הבריאות.

סימון מכלים למשקה

פרק ה': קרן לשמירת הניקיון

(תיקון התשס"ז)

10. (א) מוקמת בזה קרן לשמירת הניקיון במסגרת המשרד לאיכות הסביבה (להלן - הקרן).

קרן לשמירת הניקיון
[תיקונים:

(ב) מטרת הקרן תהיה לרכז אמצעים כספיים לשמירה על איכות נאותה של הסביבה ובכלל זה לשמירה על הניקיון, למניעת השלכת פסולת וטיפול בפסולת, למיחזור, למניעת מפגעים, למניעת שילוט בלתי חוקי ולמניעת עבירות לפי חוק החומרים המסוכנים, התשנ"ג-1993 (להלן - חוק החומרים המסוכנים) וכן להגנה על הסביבה החופית כהגדרתה בחוק שמירת הסביבה החופית, התשס"ד-2004, למניעת פגיעה בה ולשיקומה וליישום הוראות חוק למניעת מפגעי אסבסט ואבק מזיק, התשע"א-2011, ולקידום מטרותיו.

התשנ"ב, התשנ"ג,
התשנ"ז, התשס"ד,
התשס"ז, התשע"א,
התשע"א (מס' 3)]

(ג) השר לאיכות הסביבה יתקין תקנות בדבר סדרי הפעלת הקרן.

(ד) כספי הקרן ייועדו למטרותיה בלבד ויוצאו לפי הוראות השר לאיכות הסביבה בהסכמת שר האוצר.

(ה) כספי הקרן יבואו מהיטל על הטמנת פסולת לפי סעיף 11ב, קנסות לפי סעיף 13, הקצבות מתקציב המדינה תרומות, וכל מקור אחר שנקבע לפי דין.

(ו) השר לאיכות הסביבה ידווח לוועדת הפנים ואיכות הסביבה של הכנסת בסוף כל שנת תקציב על פעולות הקרן, הכנסותיה והוצאותיה.

פרק ו': היטלים

(תיקון התשס"ז)

11. (בוטל).

היטל לשמירת הניקיון
[תיקונים: התשנ"ב,
התשנ"ז, התש"ס,
התש"ס (מס' 2),
התש"ע, התשע"א]

- 11א. בפרק זה -
"אתר לסילוק פסולת" - מקום המשמש לפינוי ולסילוק של פסולת המפורטת בתוספת;
"היטל הטמנה" - היטל בשל הטמנת פסולת באתר לסילוק פסולת בסכום המפורט בטור ג' לתוספת, לפי סוג הפסולת וסוג האתר כמפורט בטורים א' ו-ב' לתוספת בהתאמה;
"מפעיל" - מחזיק או מנהל של אתר לסילוק פסולת;
"פסולת" - לרבות פסולת בנין וגרוטות רכב.
- 11ב. (א) מפעיל אתר לסילוק פסולת ישלם היטל הטמנה לפי הוראות פרק זה.
(ב) היו לאתר לסילוק פסולת שני מפעילים או יותר, חייבים הם בתשלום היטל הטמנה, יחד ולחוד.
- 11ג. (א) היטל הטמנה ישולם לקרן.
(ב) כספי היטל ההטמנה שיתקבלו בקרן לפי הוראות סעיף זה יתנהלו בחשבון נפרד וישמשו, בכפוף להוראות סעיף קטן (ב1), למטרות אלה:
(1) פיתוח, הקמה וייעול של אמצעים חלופיים להטמנת פסולת שפגיעתם בסביבה פחותה מזו של ההטמנה ועידוד השימוש בהם (בסעיף זה - מטרות פיתוח);
(2) (א) שיקום אתרים לסילוק פסולת שההטמנה בהם הסתיימה לפני יום ט' בתמוז התשס"ט (1 ביולי 2009), טיפול במפגעי אסבסט, ופעולות חינוך והסברה לשמירה על איכות נאותה של הסביבה (בסעיף זה - מטרות נוספות).
(ב)¹ לעניין סעיף זה, יראו כמטרות נוספות גם טיפול במפגעי פסולת והקמת תשתיות לטיפול בפסולת ברשויות מקומיות המשויכות לאשכולות 1 עד 4 בהתאם לפרסום האחרון לאפיון רשויות מקומיות וסיווגן לפי הרמה החברתית-כלכלית של האוכלוסייה, שפרסמה הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, וסיוע, לתקופה שלא תעלה על שנה אחת, בהסדרת הטיפול השוטף בפסולת ברשויות מקומיות כאמור.

הגדרות פרק ו'
(תיקון התשס"ז)

היטל על הטמנת פסולת
(תיקון התשס"ז)

ייעוד כספי היטל הטמנה
[תיקונים: התשס"ז,
התשס"ט (מס' 2),
התשע"ג]

1. ס"ק 11ג(ב)(2) נחקק בתיקון התשע"ג ובתוקף מיום 6.8.13 עד יום 31.12.17.

(1ב) כספי היטל ההטמנה שיתקבלו בקרן ישמשו למטרות פיתוח; הוקצו, בשנה מסוימת, כספים למטרות האמורות, ובתום אותה שנה נותרה יתרה מכספי היטל ההטמנה, תוכל היתרה לשמש למטרות הנוספות, ובלבד שהסכום המיועד למטרות הנוספות לא יעלה על 35% מכספי היטל ההטמנה שהתקבלו באותה שנה.

(ג) הנהלת הקרן רשאית להחליט על סיוע למטרות כאמור בסעיפים קטנים (ב) ו-(ב1), לפי אמות מידה שתקבע, ובלבד שאמות מידה שלפיהן יינתן סיוע לרשויות מקומיות ייקבעו, בין היתר, בהתחשב במצבן הכלכלי.

11. ד. (א) היטל הטמנה ישולם לא יאוחר מיום ה-15 בכל חודש, בעד הפסולת שהוטמנה באתר לסילוק פסולת בחודש הקודם.

(ב) לא שולם היטל הטמנה במועד כאמור בסעיף קטן (א), ייוספו עליו, לתקופת הפיגור, הפרשי הצמדה וריבית לפי חוק פסיקת ריבית והצמדה, התשכ"א-1961 (בחוק זה - הפרשי הצמדה וריבית), עד למועד תשלומו.
(ג) על גביית היטל הטמנה יחולו הוראות פקודת המסים (גביה).

תשלום היטל
הטמנה וגבייתו
(תיקון התשס"ז)

(המשך בעמוד הבא)

1. בתקופה שלפני 6.8.13 ואחרי 31.12.17 יעמוד השיעור על 25% במקום 35%.

11ח. (א) מפעיל אתר לסילוק פסולת ינהל, לגבי כל רכב מוביל פסולת הנכנס לאתר, רישום הכולל את הפרטים האלה:

(1) מספר רישוי של הרכב;

(2) שם הנהג;

(3) מועד כניסת הרכב לאתר;

(4) סוג הפסולת המובלת ברכב, כמות הפסולת לפי משקלה, ומקור הפסולת על פי הרשום בתעודת המשלוח.

(ב) הרישום כאמור בסעיף קטן (א) ישמש בסיס לחישוב סכום היטל ההטמנה שהמפעיל חייב בתשלומו לפי התוספת.

רישום כניסת
פסולת לאתר
לסילוק פסולת
(תיקון התשס"ז)

11ו. במועד תשלום היטל הטמנה, ימסור כל מפעיל לחשב המשרד דיווח בדבר פירוט החישוב לקביעת הסכום ששולם, במתכונת שיוורה עליה חשב המשרד; כן ימציא כל מפעיל לחשב המשרד, בתום כל שנת כספים ולא יאוחר מששה חודשים מתום שנת הכספים, דיווח שנתי הכולל פירוט של סכומי היטל ההטמנה ששילם בשנה הקודמת והחישוב לקביעת הסכומים כאמור; הדיווח השנתי יוגש כשהוא מאומת בתצהיר ומאושר בידי רואה חשבון.

דיווח לענין תשלום
היטל הטמנה
(תיקון התשס"ז)

11ז. חשב המשרד או נציג מטעמו רשאים לדרוש ממפעיל אתר לסילוק פסולת להמציא להם כל מידע ששימש בסיס לעריכת הדיווח לפי סעיף 11ו; נדרש מפעיל אתר לסילוק פסולת להמציא מידע כאמור, ימציאו במועד ובאופן שצוינו בדרישה.

דרישת מידע
ששימש לעריכת
דיווח
(תיקון התשס"ז)

11ח. לא מסר מפעיל אתר לסילוק פסולת דיווח כאמור בסעיף 11ו, או שמסר דיווח כאמור אך לחשב המשרד יש טעמים סבירים להניח שהדיווח אינו נכון, רשאי חשב המשרד, לאחר שנתן למפעיל האתר הזדמנות להשמיע את טענותיו, לקבוע בהחלטה מנומקת את סכום היטל ההטמנה שעל מפעיל האתר לשלם.

קביעת סכום היטל
הטמנה על ידי
חשב המשרד
(תיקון התשס"ז)

11ט. (א) (בוטל).

עיכוב תשלום

1. תחילת תוקפו של תיקון התשע"א (מס' 5) ביום 1.10.11 (להלן – יום התחילה). הוראות סעיף 11ט לחוק כפי שתוקן בתיקון התשע"א (מס' 5), יחולו גם על הליכים שהוגשו בעניינם ערעור לבית משפט השלום לפי סעיף 11ט לחוק לפני יום התחילה ושהיו תלויים ועומדים ערב יום התחילה, והם יועברו לערכאה המוסמכת לדרון בהם לפי ההוראות האמורות, למעט אם עד יום התחילה החלו להישמע בהם טענות הצדדים. ניתנה החלטה לפי סעיף 11ח לחוק בתקופה של 30 הימים שלפני יום התחילה, ולא הוגש לגביה ערעור לפי סעיף 11ט לחוק כנוסחו לפני יום התחילה, יראו את יום התחילה כמועד מתן ההחלטה לעניין הגשת עתירה על ההחלטה בהתאם לפרט 23(9) לחוק בתי משפט לעניינים מינהליים.

ההיטל והחזרתו
[תיקונים: התשס"ז,
התשע"א (מס' 5)]

(ב) אין בהגשת עתירה לבית משפט לעניינים מינהליים כדי לעכב תשלום היטל הטמנה, אלא אם כן הסכים לכך חשב המשרד או שהורה בית המשפט אחרת.

(ג) התקבלה עתירה לבית משפט לעניינים מינהליים, יוחזר היטל ההטמנה בהתאם לקביעת בית המשפט בתוספת הפרשי הצמדה וריבית מיום תשלומו עד יום החזרתו.
(ד) (בוטל).

11. (א) סכומי היטל ההטמנה הנקובים בטור ג' לתוספת, יהיו צמודים למדד ויעודכנו ב-1 בינואר בכל שנה (בסעיף זה - יום העדכון), לפי שיעור עליית המדד החדש לעומת המדד היסודי.

(ב) בסעיף זה -

"המדד" - מדד המחירים לצרכן שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה;
"המדד החדש" - המדד שפורסם לאחרונה לפני יום העדכון;
"המדד היסודי" - המדד שפורסם לאחרונה לפני יום העדכון הקודם, ולענין יום העדכון הראשון - המדד שפורסם בחודש ינואר 2007;
"יום העדכון הראשון" - כ"ג בטבת התשס"ח (1 בינואר 2008).

11א. אין בתשלום קנס שהוטל לפי סעיף 13(א)(6) עד (9) כדי לפטור מתשלום היטל הטמנה.

11ב. השר רשאי, בצו, בהסכמת שר האוצר ובאישור ועדת הפנים והגנת הסביבה של הכנסת, לשנות את התוספת.

11ג. הנהלת הקרן תדווח לוועדת הפנים והגנת הסביבה של הכנסת על יישום מטרות הקרן לפי חוק זה אחת לששה חודשים.

פרק ז': אכיפה ועונשין

12. (א) בלי לגרוע מסמכות השר למנות מפקחים מבין עובדי משרדו לפי חוק הגנת הסביבה, רשאי השר להסמיך מפקחים לעניין חוק זה מקרב כל אחד מאלה:

(1) עובדי המדינה שאינם עובדי משרדו;

(2) עובדי רשויות נחלים ומעיינות;

הצמדה למדד
(תיקון התשס"ז)

תשלום קנס אינו
פוטר מהיטל
הטמנה
(תיקון התשס"ז)

שינוי התוספת
(תיקון התשס"ז)

דיווח לוועדת
הפנים והגנת
הסביבה של הכנסת
(תיקון התשס"ז)

(תיקון התשס"ז)

מפקחים ונאמני
פקיין
[תיקונים:
התשנ"ב, התשס"ח,
התשס"ח (מס' 2),
התשס"ט (מס' 3),
התשע"א (מס' 4)]

(3) עובדי הרשות לשמירת הטבע והגנים הלאומיים.

(ב) לא יוסמך מפקח לפי הוראות סעיף זה, אלא אם כן מתקיימים בו התנאים המנויים בסעיף 4 לחוק הגנת הסביבה, בשינויים המחויבים, ובשינוי זה: במקום האמור בסעיף 14(1) לחוק האמור יבוא "הוא לא הורשע בעבירה שמפאת מהותה, חומרתה או נסיבותיה יש בה לדעת השר כדי למנוע את הסמכתו".
(1ב) לשם פיקוח על ביצוע הוראות חוק זה, רשאי מפקח שהוסמך לפי סעיף קטן (א) (בסעיף זה - מפקח) -

(1) לדרוש מכל אדם למסור לו את שמו ומענו ולהציג לפניו תעודת זהות או תעודה רשמית אחרת המזהה אותו;

(2) לערוך מדידות או ליטול דגימות של חומרים, וכן למסור את המדידות והדגימות למעבדה, לשמור אותן או לנהוג בהן בדרך אחרת;

(3) להיכנס למקום, לרבות לכלי תחבורה כהגדרתו בחוק הגנת הסביבה כשהוא נייה, ובלבד שלא ייכנס למקום המשמש למגורים, אלא על פי צו של בית משפט.

(ג) השר לאיכות הסביבה או ראש רשות מקומית, לגבי תחום אותה רשות ובהסכמת מפקד מחוז במשטרת ישראל, רשאים למנות כל אדם להיות נאמן נקיון; נאמן נקיון שמונה כאמור רשאי, לאחר שהציג תעודת מינויו כנאמן נקיון, לדרוש ממי שעבר לנגד עיניו עבירה על חוק זה להזדהות בפניו; מי שנדרש להזדהות כאמור חייב לעשות כן.

(ד) התעורר חשד לביצוע עבירה לפי הוראות חוק זה, רשאי מפקח שהוא עובד הרשות לשמירת הטבע והגנים הלאומיים לחקור כל אדם הקשור לעבירה כאמור, או שעשויות להיות לו ידיעות הנוגעות לעבירה כאמור; על חקירה לפי פסקה זו יחולו הוראות סעיפים 2 ו-3 לפקודת הפרוצדורה הפלילית (עדות), בשינויים המחויבים.

(ה) מפקח לא יפעיל את סמכויותיו לפי חוק זה כלפי המדינה ומוסדותיה, ואולם מפקח שהוא עובד המדינה רשאי להפעיל את סמכויותיו כלפי המדינה ומוסדותיה, למעט כלפי מערכת הביטחון, כהגדרתה בסעיף 10 לחוק הגנת הסביבה.

12א. (א) היה למפקח שמונה לפי חוק הגנת הסביבה יסוד להניח כי נעברה לעיניו עבירה לפי סעיף 13(ג)(א1)(א) באמצעות רכב או מרכב, רשאי הוא למסור לנוהג ברכב הודעה האוסרת את השימוש בו לתקופה שלא תעלה על שלושים ימים וליטול את רישיון הרכב לאותה תקופה; בהודעה תצוין הסיבה לאיסור השימוש ברכב ולנטילת הרישיון.

איסור מינהלי על שימוש ברכב [תיקונים: התשס"ח (מס' 2), התשע"א (מס' 4), (מס' 5)]

(ב) הוראות סעיפים 57א(ב) עד (ו), 57ב, 57ד, 57ה, 157 ו-157 לפקודת התעבורה, יחולו, לעניין זה, בשינויים המחוייבים; הסמכות הנתונה בסעיפים אלה לבית המשפט המוסמך לדון בעבירות תעבורה תהיה נתונה לעניין סעיף זה לבית משפט השלום, והסמכויות הנתונות באותם סעיפים לקצין משטרה יהיו נתונות לעניין סעיף זה למפקח כאמור בסעיף קטן (א) שהשר הסמיך לעניין זה.

13. (א) העושה אחד מאלה, דינו - קנס כאמור בסעיף 61(א)(3) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן - חוק העונשין), ואם נעברה העבירה על ידי תאגיד, דינו - כפל הקנס האמור:

עונשין
[תיקונים:
התשנ"ז, התש"ס,
התשס"ו, התשע"א,
התשע"א (מס' 5)]

(1) (נמחקה);

(2) אינו מקיים חובת שילוט ברכב בניגוד להוראות סעיף 6;

(3) אינו מקיים חובת סימון מכלים למשקה בהתאם להוראות סעיף 9;

(4) (נמחקה);

(5) (נמחקה);

(6) אינו מקיים חובת תשלום היטל הטמנה, בניגוד להוראות סעיפים 11ב או 11ד;

(7) אינו מנהל רישום לענין כניסת פסולת לאתר לסילוק פסולת, בניגוד להוראות סעיף 11ה;

(8) אינו מוסר לחשב המשרד דיווח לענין תשלום היטל הטמנה, בניגוד להוראות סעיף 11ו;

(9) אינו ממציא לחשב המשרד או לנציג מטעמו מידע שנדרש ממנו, בניגוד להוראות סעיף 11ז.

(ב) העושה אחד מאלה, דינו - מאסר שנה או קנס כאמור בסעיף 61(א) לחוק העונשין, ואם נעברה העבירה על ידי תאגיד, דינו - כפל הקנס האמור:

(1) משליך פסולת או מלכלך את רשות הרבים בניגוד להוראות סעיף 2, למעט השלכת פסולת כאמור בסעיף קטן (ג);

(2) (נמחקה);

(3) (נמחקה);

(4) אינו קובע אתרים לסילוק או לריכוז וטיפול בפסולת לפי הוראות סעיף 7(א);

(4א) מפנה פסולת בניגוד להוראות סעיף 7(ד);

(5) אינו מבצע צו לשמירת הניקיון לפי הוראות סעיף 13ב.

(ג) העושה אחד מאלה, דינו - מאסר שלוש שנים או כפל הקנס האמור בסעיף 61(א)(4) לחוק העונשין, ואם נעברה העבירה על ידי תאגיד, דינו - ארבע פעמים הקנס האמור בסעיף 61(א)(4) לחוק העונשין:

(1) משליך פסולת המכילה חומר מסוכן או אריזה של חומר מסוכן כהגדרתו בחוק החומרים המסוכנים, בניגוד להוראות סעיף 2;
(א1) (א) משליך פסולת גושית, פסולת בניין, גרוטאות, גרוטות רכב, פסדים או צמיגים, בניגוד להוראות סעיף 2.

(ב) השליך אדם פסולת כאמור בפסקת משנה (א) מרכב, רשאי בית המשפט, נוסף על כל עונש ועל אף האמור בכל דין -

(1) לפסול אותו אדם מהחזיק ברישיון נהיגה לתקופה שלא תעלה על שנה אחת;

(2) לפסול אדם מהחזיק ברישיון הרכב שממנו הושלכה הפסולת, וזאת בין אם אותו אדם הוא המורשע ובין אם לאו, לתקופה שלא תעלה על שישה חודשים; ואולם לא יחליט בית המשפט על פסילת אדם שאינו המורשע מהחזיק ברישיון הרכב, אלא לאחר שנתן לו הזדמנות להשמיע את טענותיו;

(3) הורה בית המשפט על פסילת אדם מהחזיק ברישיון הרכב, יורה על מקום הימצא הרכב במהלך תקופת הפסילה.

(2) עובר עבירה לפי סעיפים קטנים (א) או (ב) באופן או בנסיבות מחמירות שכתוצאה מהם נגרם או עלול להיגרם נזק או זיהום ממשי של הסביבה.

(ד) היתה העבירה עבירה נמשכת, רשאי בית המשפט להטיל קנס נוסף, בשיעור של חמישה אחוזים מסכום הקנס הקבוע לאותה עבירה, לכל יום שבו נמשכת העבירה מעבר לתקופת הזמן שנקבעה בצו הניקוי לפי סעיף 113.

(ה) הורשע אדם, בתוך שנתיים, פעם נוספת בעבירה לפי סעיף זה, דינו - מאסר כאמור בסעיף קטן (ב) או בסעיף קטן (ג), לפי הענין, או כפל הקנס שבית המשפט היה רשאי להטיל עליו, לפי הוראות סעיף זה, בשל העבירה שבה הורשע.

(ו) עבירה לפי סעיף זה היא מסוג העבירות של אחריות קפידה.

(ז) קנס שהוטל בשל עבירה לפי חוק זה ישולם לקרן לשמירת הנקיון.

(ח) (1) בשל עבירה שעבר אדם לפי סעיפים קטנים (א)(1), (ב) או (ג), שכתוצאה ממנה השיג טובת הנאה או רווח, לעצמו או לאחר, רשאי בית המשפט להטיל עליו קנס בשיעור טובת ההנאה או הרווח שהשיג כאמור, נוסף על כל עונש אחר.

- (2) לעניין סעיף קטן זה, "טובת הנאה" - לרבות הוצאה שנחסכה.
(3) אין בהוראות סעיף קטן זה כדי לגרוע מהוראות סעיף 63 לחוק העונשין.

13א. על אף הוראות סעיף 221(ב) לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982 (להלן - חוק סדר הדין הפלילי), רשאי שר המשפטים, בהסכמת השר לאיכות הסביבה, לקבוע שיעור קנס העולה על סכום הקנס הקבוע בסעיף האמור לעבירה לפי חוק זה שנקבעה כעבירת קנס, וכן לעבירת קנס חוזרת, נמשכת או נוספת שעבר אותו אדם, בהתחשב בסוג העבירה ובנסיבות ביצועה, ובלבד שסכום הקנס לא יעלה על עשרה אחוזים מסכום הקנס המרבי הקבוע לאותה עבירה.

שיעורי קנסות
(תיקון התשנ"ז)

13ב. (א) (1) נוכח השר או עובד המשרד שהוא הסמיך לעניין זה כי מתקיים אחד מאלה, וטרם הוגש כתב אישום, רשאי הוא לתת צו לשמירת הניקיון לפי הוראות סעיף זה:

צו לשמירת ניקיון
[תיקונים: התשנ"ז,
התש"ס (מס' 2),
התשס"ח (מס' 2),
התשע"א (מס' 5)]

(א) הושלכו פסולת, פסולת בניין או גרוטות רכב או לוכלכה רשות הרבים, בניגוד להוראות סעיף 2, או שקיים יסוד סביר להניח כי תושלך פסולת, פסולת בניין או גרוטות רכב או תלוכלך רשות הרבים כאמור;

(ב) פונתה פסולת מאחד הסוגים המפורטים בסעיף 7(א) שלא בהתאם להוראות לפי סעיף 7(ד), או שקיים יסוד סביר להניח כי תפונה פסולת כאמור.

(2) צו לשמירת הניקיון יכול שיינתן לכל אחד מאלה, לפי העניין:

(א) מי שהשליך את הפסולת, פסולת הבניין או גרוטות הרכב או מי שלכלך את רשות הרבים, כאמור בפסקה 1(א), או מי שקיים יסוד סביר להניח כי הוא עומד לבצע פעולה מהפעולות כאמור;

(ב) מי שפינה את הפסולת כאמור בפסקה 1(ב), או מי שקיים יסוד סביר להניח כי הוא עומד לבצע פינוי כאמור;

(ג) בעל הנכס או מחזיק הנכס שבו בוצעה או עומדת להתבצע פעולה מהפעולות כאמור בפסקאות 1(א) או 1(ב), ובלבד שלא יינתן צו כאמור אם נוכח השר או עובד המשרד שהוא הסמיך לעניין זה, כי בעל הנכס או מחזיק הנכס נקט אמצעים סבירים למניעת ביצוע פעולה כאמור באותן פסקאות;

(ד) הרשות המקומית שבתחומה בוצעה או עומדת להתבצע פעולה מהפעולות המנויות בפסקה (1)(א);

(ה) מי שהזמין את פינוי הפסולת, פסולת הבניין או גרוטות הרכב שהושלכו או שקיים יסוד סביר להניח כי יושלכו, כאמור בפסקה (1)(א), או מי שהזמין את פינוי הפסולת שפונתה או שיש יסוד סביר להניח כי תפונה כאמור בפסקה (1)(ב), ובלבד שלא יינתן צו כאמור אם נוכח השר או עובד המשרד שהוא הסמיך לעניין זה, כי מי שהזמין את הפינוי כאמור נקט אמצעים סבירים למניעת ביצוע פעולה כאמור באותן פסקאות;

(ו) בעל הרכב או האחראי לרכב שממנו הושלכו הפסולת, פסולת הבניין או גרוטות רכב או שקיים יסוד סביר להניח כי יושלכו ממנו, כאמור בפסקה (1)(א), או בעל הרכב או האחראי לרכב אשר הוביל פסולת שפונתה או שיש יסוד סביר להניח כי תפונה, כאמור בפסקה (1)(ב), ובלבד שלא יינתן צו כאמור אם נוכח השר או עובד המשרד שהוא הסמיך לעניין זה, כי בעל הרכב או האחראי לרכב נקט אמצעים סבירים למניעת ביצוע פעולה כאמור באותן פסקאות.

(3) בצו לשמירת הניקיון רשאי השר או עובד המשרד שהוא הסמיך לעניין זה לצוות על ביצוע פעולות כמפורט להלן, לפי העניין, במועד ובאופן שייקבעו בצו -

(א) להפסיק את הפעולה שלגביה ניתן הצו, להימנע ממנה או לצמצמה, ולנקוט אמצעים סבירים אחרים הדרושים בנסיבות העניין למניעה או לצמצום של הפעולה כאמור, לסילוק הפסולת, פסולת הבניין או גרוטות הרכב, או לניקוי הלכלוך, ולעניין צו הניתן לבעל נכס או למחזיק נכס כאמור בפסקה (2)(ג) - לצוות עליו לנקוט אמצעים סבירים שימנעו מאדם אחר לבצע את הפעולה שלגביה ניתן הצו בנכס שבבעלותו או בהחזקתו;

(ב) להחזיר, במידת האפשר ובהתאם לנסיבות, את המצב לקדמותו.

(1א) (1) נוכח ראש רשות מקומית או מי שהוא הסמיך לענין זה, כי מתקיים האמור בסעיף קטן (א)(1)(א) או (א)(1)(ב), בתחום שיפוט הרשות המקומית וטרם הוגש כתב אישום, ולא הופעלה הסמכות כאמור בסעיף קטן (א), רשאי הוא לצוות כאמור בסעיף קטן (א)(3) על המנויים בסעיף קטן (א)(2), לפי העניין; אין בהוראות סעיף קטן זה כדי לגרוע מסמכותו של השר או של מי שהוא הסמיך לענין זה לצוות על הרשות המקומית כאמור בסעיף קטן (א)(3) באותו ענין;

(2) ניתן לרשות מקומית צו לפי הוראות סעיף קטן (א), אין בהוצאת צו על ידי הרשות המקומית לפי הוראות סעיף קטן זה, באותו ענין, כדי לגרוע מחובתה למלא אחר הוראות הצו שניתן לה.

(2א) הוצא צו לפי סעיפים קטנים (א) או (1א) על ידי השר, ראש הרשות המקומית או מי שהוסמך לכך, ימציא העתק הצו לבעל הסמכות להוציא צווים כאמור שלא השתמש בסמכותו; הוצא נגד אדם צו לפי סעיף קטן (א) וכן צו לפי סעיף קטן (1א), באותו ענין, יחייבו הראשון מבין הצווים שהומצאו לו.

(ב) מי שלא קיים הוראות צו שניתן לפי סעיף זה, רשאי השר, ראש הרשות המקומית או מי שכל אחד מהם הסמיך לענין זה, לבצע את הנדרש לפי הצו; בוצע הנדרש כאמור, יהיה מי שנצטווה אך לא מילא אחר הוראות הצו, חייב בתשלום כפל ההוצאות שהוצאו; בוצע הצו על ידי השר או מי שהוא הסמיך לכך, יהיה התשלום לקרן לשמירת הניקיון; בוצע הצו על ידי ראש הרשות המקומית או מי שהוא הסמיך לכך, יהיה התשלום לקופת הרשות המקומית; על גבייתן של הוצאות שהוצאו לפי סעיף זה תחול פקודת המסים (גביה).

(ג) מי שהשר או ראש רשות מקומית הסמיך לענין ביצוע צו כאמור בסעיף קטן (ב), רשאי להיכנס לכל מקום לשם ביצוע הצו, ובלבד שלא ייכנס למקום המשמש למגורים אלא על פי צו של בית המשפט.

(ד) על מסירת צו לפי חוק זה יחולו הוראות סעיף 237 לחוק סדר הדין הפלילי בדבר המצאת מסמכים, בשינויים המחויבים.

(ה) על אף האמור בסעיפים קטנים (א) עד (ד), רשאי מי שמוסמך לתת צו לפי סעיפים קטנים (א) או (1א) להורות, בעל פה, לאדם המשליך לנגד עיניו פסולת, פסולת בניין או גרוטות רכב או המלכלך לנגד עיניו את רשות הרבים, בניגוד להוראות סעיף 2, או המפנה לנגד עיניו פסולת בניגוד להוראות סעיף 7(ד), להימנע באופן מיידי מביצוע הפעולה כאמור או להורות לו, בעל פה, כיצד לבצעה; הוראה כאמור תעמוד בתוקפה עד למתן צו לפי סעיפים קטנים (א) או (1א) או עד תום שבעה ימים מהמועד שבו ניתנה ההוראה, לפי המוקדם; מי שנתן הוראה כאמור בסעיף קטן זה יתעדה בכתב סמוך ככל האפשר למועד נתינתה.

113ב. (א) הוראה עצמו נפגע על ידי צו שהוצא לפי הוראות סעיף 113ב, רשאי להגיש לבית משפט השלום בקשה לביטולו, ולעניין צו לפי סעיף 113ב(1א) – לבית משפט השלום או לבית המשפט לעניינים מקומיים.

בקשה לביטול
צו על ידי בית
המשפט
[תיקונים:
התשס"ח (מס' 2),
התשע"א (מס' 5)]

(ב) הגשת בקשה לביטול צו לפי הוראות סעיף קטן (א), אינה מתלה את תוקפו של הצו, כל עוד לא החליט בית המשפט אחרת; החליט בית המשפט להתלות את תוקפו של הצו במעמד צד אחד, תידון הבקשה במעמד הצדדים בהקדם האפשרי, ולא יאוחר מתום שבעה ימים מיום ההחלטה.
(ג) בית המשפט רשאי לבטל את הצו, לאשרו או לשנותו.

התיישנות
(תיקון התשנ"ז)

13.g. על אף האמור בסעיף 225א(א) לחוק סדר הדין הפלילי, ניתן להגיש כתב אישום, להמציא הזמנה, או להמציא הודעת תשלום קנס כאמור באותו סעיף, בשל עבירה לפי חוק זה שנקבעה כעבירת קנס, אם טרם חלפו שנתיים מיום ביצוע העבירה.

חיוב בהוצאות
ניקוי

14. (א) בית משפט שהרשיע אדם בעבירה על חוק זה רשאי, בגזר הדין, בנוסף לכל עונש שיטיל, לחייבו בתשלום הוצאות הניקוי, אם הוגשה לו על כך בקשה מאת מי שהוציאן.

(ב) לענין גביית הסכום שנפסק, החלטה לפי סעיף זה כמוה כפסק דין של אותו בית משפט שניתן בתובענה אזרחית.

(ג) הורשעו בעבירה יותר מאדם אחד, רשאי בית המשפט בהחלטה לפי סעיף זה, להטיל את תשלום ההוצאות על כולם או חלקם, יחד ולחוד, או לחלק סכום זה ביניהם, הכל כפי שנראה לבית המשפט בנסיבות הענין.

(ד) לא פסק בית המשפט בבקשה לפי סעיף זה לגופה, לא יגרע הדבר מזכותו של מי שהוציא את ההוצאות לתבען בתובענה רגילה.

סמכויות בית
משפט
(תיקון התשנ"ז)

14א. (א) הוגשו כתב אישום או קובלנה בשל עבירה לפי חוק זה, רשאי בית משפט ליתן צו עשה, צו אל תעשה וכל סעד אחר ככל שיראה לנכון בנסיבות שלפניו, לרבות לביצוע צו לפי סעיף 13ב, והכל כדי למנוע, להפסיק או לצמצם את לכלוך רשות הרבים.

(ב) על צווים שהוציא בית המשפט לפי סעיף קטן (א) יחולו הוראות סעיף 20כ(ב) עד (ח) לחוק המים, התשי"ט-1959, בשינויים המחויבים.

אחריות נושא
משרה בתאגיד
(תיקון התשנ"ז)

15. (א) נושא משרה בתאגיד חייב לפקח ולעשות כל שניתן למניעת עבירות לפי סעיף 13 על ידי התאגיד או על ידי עובד מעובדיו; המפר הוראה זו, דינו – קנס כאמור בסעיף 61א(4) לחוק העונשין; לענין סעיף זה, "נושא משרה" – מנהל פעיל בתאגיד, שותף, למעט שותף מוגבל, או פקיד האחראי מטעם התאגיד על התחום שבו בוצעה העבירה.

(ב) נעברה עבירה לפי סעיף 13 על ידי תאגיד או על ידי עובד מעובדיו, חזקה היא כי נושא משרה בתאגיד הפר חובתו לפי סעיף קטן (א), אלא אם כן הוכיח כי עשה כל שניתן כדי למלא את חובתו.

15.A. (א) בסעיף זה -

"הרשעה" - לרבות קביעה של בית המשפט שהנאשם ביצע את העבירה בלא הרשעה;

"השלכת פסולת" - השלכת פסולת בניין או פסולת גושית מתוך רכב הנעשית שלא בדרך של פינוי כאמור בסעיף 7(ד) ובניגוד להוראות סעיף 2;

"מתעד" - אדם שביצע בעצמו תיעוד, לרבות מי שמונה כאמור בסעיף 12(ג) ולמעט כל אחד מאלה -

(1) שוטר;

(2) מי שמונה כדין כפקח או כמפקח מכוח חיקוק;

(3) עובד המשרד או עובד הרשות לשמירת הטבע והגנים הלאומיים, כהגדרתה בחוק גנים לאומיים, שמורות טבע, אתרים לאומיים ואתרי הנצחה, התשנ"ח-1998;

"עובד מוסמך" - עובד המשרד שהשר הסמיכו לעניין זה והודעה על מינויו פורסמה ברשומות;

"תיעוד" - צילום של השלכת פסולת באופן שניתן לזהות בו את הרכב שממנו בוצעה ואת אופן השלכתה, או את מי שנהג ברכב האמור, בצירוף דוח חתום בידי המצלם המפרט את מועד השלכת הפסולת ומקומה, את אופן השלכתה ואת פרטי הזיהוי של הרכב האמור או של מי שנהג בו.

(ב) הגיש מתעד לעובד מוסמך תיעוד, ימסור לו העובד אישור על הגשת התיעוד והסבר על זכויותיו לפי הוראות סעיף זה שבו יצוין, בין השאר, כי יכול שהמתעד יידרש להעיד בכל הליך שבו ישמש התיעוד כראיה.

(ג) קבע בית המשפט כי תיעוד שהוגש לפי סעיף קטן (ב) תרם תרומה ממשית להרשעתו של אדם בעבירה לפי סעיף 13(ב)(4) או לפי סעיף 13(ג)(1) (א) (א), בשל השלכת פסולת, יורה בית המשפט לקרן לשלם למתעד סכום של 5,000 שקלים חדשים; קבע בית המשפט כאמור לגבי כמה מתעדים של אותה עבירה, יחולק הסכום האמור ביניהם, כפי שיוורה בית המשפט.

(ד) הסכום כאמור בסעיף קטן (ג) יעודכן ב־1 בינואר בכל שנה (בסעיף קטן זה - יום העדכון) בהתאם לשיעור עליית המדד הידוע ביום העדכון לעומת המדד שהיה ידוע ביום העדכון בשנה שקדמה לו; בסעיף קטן זה, "מדד" - מדד המחירים לצרכן שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.

תשלום למודיע על השלכת פסולת בניין שלא כדין [תיקונים: התש"ע (מס' 2), התשע"א (מס' 5)]

(ה) הוראות סעיף זה לא יחולו על הליך שהחל במסירת הזמנה לפי סעיף 222 לחוק סדר הדין הפלילי או בהודעת תשלום קנס לפי סעיף 228 לחוק האמור.

(ו) השר רשאי להורות בדבר ביצוע סעיף זה, בהנחיות שעליהן יורה.
(ז) השר ידווח לוועדת הפנים והגנת הסביבה של הכנסת, מדי שנתיים, על יישומו של סעיף זה בשנתיים שקדמו למועד הדיווח; דיווח כאמור יכלול, בין השאר, את כל אלה:

- (1) מספר התיעודים שהוגשו בידי מתעדים;
- (2) מספר החקירות שנפתחו בעקבות תיעוד;
- (3) מספר החקירות כאמור בפסקה (2) שהסתיימו בלא הגשת כתב אישום והעילות לכך;
- (4) כתבי אישום שהוגשו בעקבות חקירות כאמור בפסקה (2), בשל עבירות כאמור בסעיף קטן (ג);
- (5) פסקי דין וגזרי דין בהליכים כאמור בפסקה (4);
- (6) מספר הקביעות שקבע בית המשפט לפי סעיף קטן (ג), והסכום המצטבר של תשלומים ששילמה הקרן למתעדים לפי אותו סעיף קטן.

פרק ז'1: הוראות חילוט

[תיקון התשע"א
(מס' 5)]

115ב. (א) הורשע אדם בעבירה לפי חוק זה, רשאי בית המשפט, נוסף על כל עונש, לצוות על חילוט חפץ ששימש לביצוע עבירה כאמור.

(ב) על אף האמור בסעיף קטן (א), הורשע אדם בביצוע עבירה לפי סעיף 13(ג)(א1)(א) (בסעיף זה - העבירה הראשונה), וביצע את אותה עבירה פעם נוספת בשלוש השנים ממועד ביצוע העבירה הראשונה (בסעיף זה - העבירה השנייה), יצווה בית המשפט לאחר שהרשיעו בעבירה השנייה, נוסף על כל עונש, על חילוט הרכב שממנו הושלכה הפסולת כאמור בסעיף 13(ג)(א1)(א), אלא אם כן סבר שלא לעשות כן מנימוקים מיוחדים שיירשמו.

(ג) על חילוט לפי סעיף זה יחולו הוראות סעיפים 10 רישא, 11(א) ו-12(ג), 13, 18(א)(2), ו-20 עד 30 לחוק מאבק בארגוני פשיעה, התשס"ג-2003 (בסעיף זה - חוק מאבק בארגוני פשיעה), בשינויים המחויבים ובשינויים אלה:
(1) בסעיף 13(א) לחוק מאבק בארגוני פשיעה, במקום "בבית משפט מחוזי" יקראו "בבית משפט השלום";

חילוט חפץ
ששימש לביצוע
עבירה
[תיקון התשע"א
(מס' 5)]

(2) בסעיף 21 לחוק מאבק בארגוני פשיעה, במקום "פרקליט מחוז" יקראו "תובע", במקום "לאפוטרופוס הכללי" יקראו "לחשב המשרד להגנת הסביבה" ובהגדרה "בית המשפט", במקום האמור בה יקראו "בית המשפט שאליו הוגש כתב האישום";

(3) בסעיף 23 לחוק מאבק בארגוני פשיעה -

(א) בסעיף קטן (א), במקום "פרקליט מחוז" יקראו "תובע";

(ב) בסעיף קטן (ב), במקום "שישה חודשים" יקראו "שלושה חודשים";

(ג) בסעיף קטן (ג), במקום "שופט של בית המשפט העליון" יקראו "שופט של בית משפט מחוזי";

(המשך בעמוד הבא)

(4) בסעיפים 27 ו-28(ג) ו-(ד) לחוק מאבק בארגוני פשיעה, בכל מקום, במקום "מאוצר המדינה" יקראו "מהקרן לשמירת הניקיון שהוקמה לפי סעיף 10 לחוק שמירת הניקיון, התשמ"ד-1984";

(5) בסעיף 30 לחוק מאבק בארגוני פשיעה, במקום "לבית המשפט העליון" יקראו "בית משפט מחוזי" ובמקום "בית המשפט העליון" יקראו "בית משפט מחוזי".

15. החלטת בית המשפט על חילוט לפי פרק זה תהיה אסמכתה בידי חשב המשרד או מי מטעמו לתפוס את הרכוש המחולט; הרכוש שחולט, או תמורתו, יועבר לקרן.

ניהול הרכוש המחולט [תיקון התשע"א (מס' 5)]

פרק ח': הוראות שונות

(תיקון התשס"ז)

16. (א) השר לאיכות הסביבה ממונה על ביצוע חוק זה והוא רשאי להתקין, באישור ועדת הפנים ואיכות הסביבה של הכנסת, תקנות בכל הנוגע לביצועו, לרבות למניעת לכלוך רשות הרבים.

ביצוע ותקנות [תיקונים: התשנ"ז, התשע"א (מס' 5)]

(ב) שר המשפטים רשאי להתקין סדרי דין לענין ביצוע סעיף 13(ג)(א) (ב)2.

17. חוק זה יחול גם על המדינה.

תחולה על המדינה

18. הוראות חוק זה באות להוסיף על הוראות כל דין אחר ולא לגרוע מהן.

שמירת דינים

19. רשות מקומית רשאית להתקין חוקי עזר בכל ענין שחוק זה דן בו, למעט בעניינים הנידונים בסעיפים 9, 10 ו-11א ולרבות -

חוקי עזר [תיקונים: התש"ס, התשע"א]

(1) קביעת הוראות בדבר אחריותו של בעל מגרש לניקיון מגרשו והטלת אחריות זו גם על מי שמייצג את בעל המגרש לצורך תשלום מסים או לענין ניצולו המסחרי או שמירת ערכו;

(2) התנאות מתן תעודה לפי סעיף 324 לפקודת העיריות, בתשלום כל קנס שהוטל לפי חוק זה או לפי חוק עזר שהותקן לפי סעיף זה.

20. בתוספת השניה לחוק בתי המשפט, התשי"ז-1957, בסופה יבוא: "21. חוק שמירת הניקיון, התשמ"ד-1984".

תיקון חוק בתי המשפט

21. בחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982 בתוספת השניה הפלילי תיקון חוק סדר הדין הפלילי בסופה יבוא:
13. עבירה לפי סעיף 2 לחוק שמירת הנקיון, התשמ"ד-1984, שנעברה ברשות היחיד של הקובל".
- 21א. (א) על עבירה לפי חוק זה, רשאים המנויים להלן, להגיש קובלנה כאמור קובלנה (תיקון התשנ"ז) בסעיף 68 לחוק סדר הדין הפלילי:
- (1) כל אדם - לגבי עבירה שנעברה ברשות היחיד שלו או שגרמה לו נזק;
- (2) רשות מקומית - לגבי עבירה שנעברה בתחומה;
- (3) כל אחד מהגופים הציבוריים והמקצועיים הקבועים בתוספת לחוק למניעת מפגעים סביבתיים (תביעות אזרחיות), התשנ"ב-1992.
- (ב) לא תוגש קובלנה לפי סעיף קטן (א) אלא אם כן מסר הקובל הודעה לשר לאיכות הסביבה על כוונתו לעשות כן ולא הוגש, תוך 60 ימים לאחר מכן, כתב אישום מטעם היועץ המשפטי לממשלה.
- 21ב.¹ (א) השר יקבע יום ניקיון ארצי במטרה להגביר את המודעות בקרב הציבור לשמירה על הניקיון בשטחים הפתוחים והציבוריים ולהגנה על הסביבה; יום הניקיון הארצי יתקיים בכל שנה בחודש שלפני ט"ו בניסן.
- (ב) ביום הניקיון הארצי יקוימו ברחבי הארץ במחנות צה"ל, ברשויות המקומיות ובמוסדות החינוך פעולות חינוך והסברה בנושא שמירת הניקיון והגנה על הסביבה, לרבות בנושא מיחזור, שיכללו השתתפות בפעולות ניקיון מיוחדות.
22. חוק שמירת הנקיון, התשל"ו-1976 - בטל. ביטול
23. (א) תחילתו של חוק זה למעט סעיף 9, בתום 60 ימים מיום פרסומו; תחילתו של סעיף 9 בתום שנה מיום פרסומו של חוק זה.
- (ב) קביעת אתר כאמור בסעיף 7 תיעשה לא יאוחר מתום שנה מיום פרסום חוק זה.
1. בהתאם לסמכותו עפ"י סעיף 21ב(א) לחוק קבע השר להגנת הסביבה כיום הניקיון הארצי את יום שלישי האחרון לחודש אדר (ובשנה מעוברת - את יום השלישי האחרון של אדר ב') - ק"ת 6870, התש"ע, עמ' 877.

תוספת

סעיף 11ב

(היטל הטמנה)

בתוספת זו -

"פסולת מעורבת" - (נמחקה);

"פסולת יבשה" - (נמחקה);

"שאריות מיון פסולת" - (נמחקה);

"בוצה" - חומר שהוא תוצר לוואי של תהליך טיפול בשפכים במפעל טיפול בשפכים, למעט חומר כאמור המתקבל בתהליך המקרמי של טיפול בשפכים שמבוצעים בו סינון גס והפרדת חול ושמנים, ואשר אינו מכיל חומר מסוכן;

"בוצה תעשייתית" - בוצה הנוצרת בתהליך טיפול בשפכי תעשייה;

"גניזה" - ספרי קודש ותשמישי קדושה לאחר שימוש;

"חומר מסוכן" - כהגדרתו בחוק החומרים המסוכנים;

"פסולת מעורבת" - פסולת מוצקה, מכל מקור שהוא, לרבות ממשק בית, מבית עסק, מתעשייה או מחקלאות, המכילה מרכיבים אורגניים ואנאורגניים מעורבים, כגון שאריות מזון, אריוזות פלסטיק או גזם, ואשר אינה מכילה חומר מסוכן, ולמעט גניזה;

"פסולת יבשה" - פסולת מוצקה, מכל מקור שהוא, שאינה מכילה מרכיבים אורגניים רקבוביים, כגון גרוטות, צמיגים או עץ מעובד, ואשר אינה מכילה פסולת בניין או חומר מסוכן, ולמעט גניזה;

"שאריות מיון פסולת" - פסולת הנוצרת בתהליך מיון והפרדה של פסולת מעורבת ואשר חומר אורגני רקבובי מהווה עד חמישה אחוזים ממשקלה.

סכומי היטל הטמנה לפי סוגי פסולת וסוגי אתרים לסילוק פסולת

טור ג' סכום היטל הטמנה (בשקלים חדשים לטון)							
פבר' עד						טור ב'	
	ינואר 2011	בשנת 2010	בשנת 2009	בשנת 2008	בשנת 2007	סוג האתר לסילוק פסולת	טור א' סוג הפסולת
50	50	40	30	20	10	אתר לסילוק פסולת מעורבת	1. פסולת מעורבת או פסולת יבשה
10	4	3.20	2.40	1.60	0.80	אתר לסילוק פסולת יבשה	2. פסולת יבשה

© כל הזכויות שמורות - המשרד להגנת הסביבה

טור ג' סכום היטל ההטמנה (בשקלים חדשים לטון)							טור ב'	טור א'
פבר' עד	ינואר	בשנת	בשנת	בשנת	בשנת	סוג האתר לסילוק פסולת	סוג הפסולת	
2011	2011	2010	2009	2008	2007			
50	4	3.20	2.40	1.60	0.80	אתר לסילוק פסולת	3. שאריות מיון פסולת	
120	120	96	72	48	24	אתר לסילוק פסולת מעורבת	4. בוצה	
40	40	32	24	16	8	אתר לסילוק פסולת	5. בוצה תעשייתית	
4	4	3.20	2.40	1.60	0.80	אתר לסילוק פסולת	6. פסולת בנין	

סכומי היטל הטמנה לפי סוגי פסולת וסוגי אתרים לסילוק פסולת¹

טור ג' סכום היטל ההטמנה (בשקלים חדשים לטון)						טור ב'	טור א'
בשנת	בשנת	בשנת	בשנת	בשנת	בשנת	סוג האתר לסילוק פסולת	סוג הפסולת
2016	2015	2014	2013	2012	2011		
107.76	90	102.80	70	70.19	70.19	אתר לסילוק פסולת מעורבת	1. פסולת מעורבת או פסולת יבשה
71.84	60	54.42	30	23.40	23.40	אתר לסילוק פסולת יבשה	2. פסולת יבשה
107.76	90	102.80	70	70.19	70.19	אתר לסילוק פסולת	3. שאריות מיון פסולת
143.68	120	145.13	120	140.38	140.38	אתר לסילוק פסולת מעורבת	4. בוצה
47.89	40	48.38	40	46.79	46.79	אתר לסילוק פסולת	5. בוצה תעשייתית
4.79	4	4.84	4	4.68	4.68	אתר לסילוק פסולת	6. פסולת בנין

יוסף בורג
שר הפנים

יצחק שמיר
ראש הממשלה

חיים הרצוג
נשיא המדינה

1. סכומי היטל לשנת 2014 עורכנו בי"פ 6,747, התשע"ד, עמ' 3,499. סכומי היטל לשנת 2016 פורסמו בי"פ 7,210, התשע"ו, עמ' 3,705.